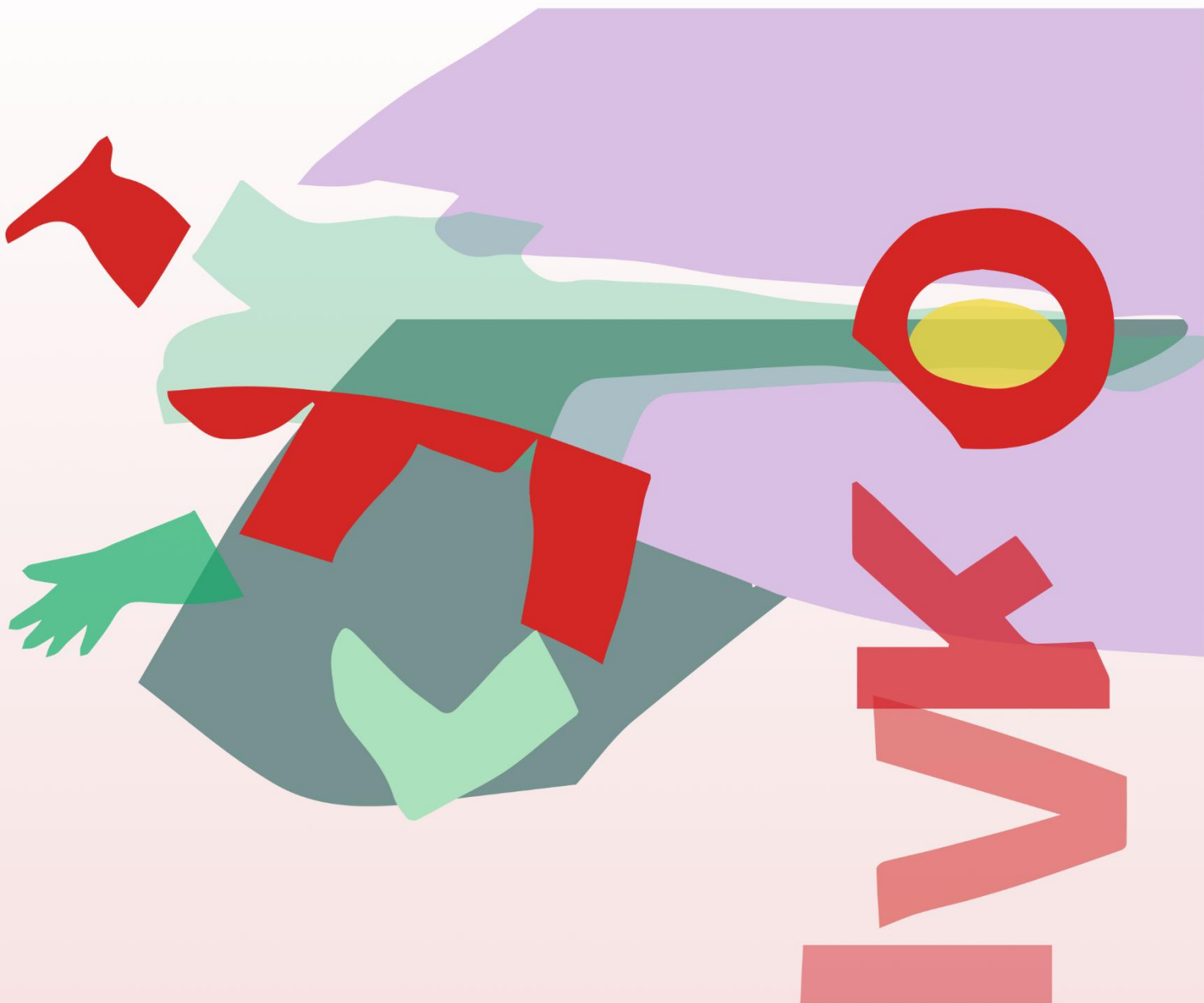

Montessori
Scholengemeenschap
Amsterdam

Examenreglement

2025 - 2026

MSA examenreglement	Ingestemd door GMR 12 mei 2025
	Vast gesteld door directeuren
IVKO - examenreglement	17 juli 2025
	Ingestemd door DMR op 7 juli 2025
Opgesteld door	Kees Lazonder

Examenreglement

**Montessori Scholengemeenschap
Amsterdam**

**voor vmbo, havo, vwo 2025-2026,
en aanvullend examenreglement IVKO
voor vmbo-TL en havo 2025 – 2026**

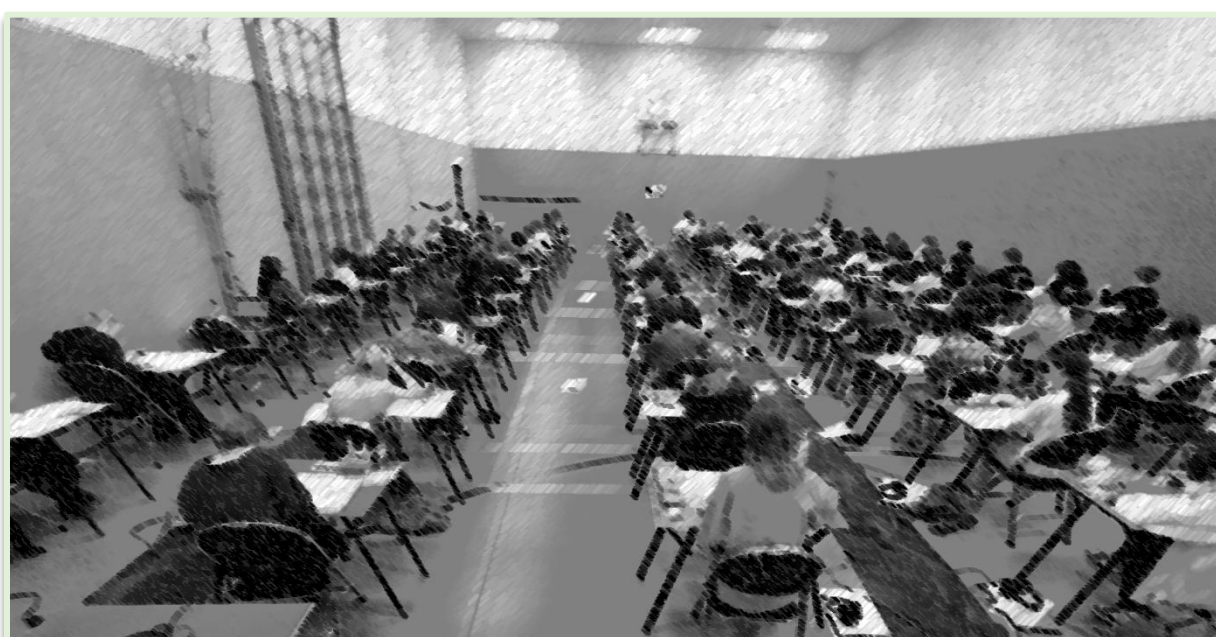
Definitief, september 2024

Inhoud

Hoofdstuk 1 Procedurele aspecten	5
Artikel 1 Procedurele aspecten	5
Aanvullend schooleigen examenreglement	5
Hoofdstuk 2 Algemene bepalingen	6
Artikel 2 Begrippen	6
Kaders en begrippen schooleigen examenreglement IVKO	8
Artikel 3 Examensecretaris en examencommissie	9
Examencommissie IVKO	9
Artikel 4 Inzage, communicatie en procedure bij bezwaar	10
Inzage schoolexamen- en centraalexamenwerk	10
Artikel 5 Regeling afwijkende wijze van examineren	11
Damu regeling	12
Hoofdstuk 3 Onregelmatigheden	13
Artikel 6 Onregelmatigheden of afwezigheid	13
Hoofdstuk 4 De organisatie van het eindexamen	15
Artikel 7 De organisatie van het eindexamen	15
Instroom	15
Doubleren	16
Hoofdstuk 5 De gang van zaken tijdens het schoolexamen	17
Artikel 8 De gang van zaken tijdens het schoolexamen	17
Het PTA	17
Gang van zaken bij schriftelijke schoolexamens en centrale examens	18
Afwezigheid bij examenonderdelen	19
Hulpmiddelen bij toetsen	19
Praktische opdrachten (PO's)	20
Het profielwerkstuk	20
Hoofdstuk 6 De herkansing van het schoolexamen en van het centraal examen	22
Artikel 9 Herkansen van het schoolexamen	22
Herkansen van het schoolexamen	22
Artikel 10 Herexamen van het schoolexamen op het vmbo zonder centraal examen	23
Artikel 11 Herkansen van het centraal examen	23
Hoofdstuk 7 De uitslag	24
Artikel 12 Vaststelling van het eindcijfer	24
Artikel 12a Vaststelling van het eindcijfer	24
Artikel 12b Vaststelling van het eindcijfer	25

Combinatiecijfer havo	26
Artikel 13 Slaag-zakregeling havo en vwo	26
Artikel 14 Slaag-zakregeling vmbo	27
Artikel 15 Judicium cum laude	28
Hoofdstuk 8 Maatwerk.....	30
Artikel 16 Maatwerk.....	30
Hoofdstuk 9 Slotbepalingen	30
Artikel 17 Overgangsbepaling schoolexamen rekenen	30
Artikel 18 Slotbepaling	30

Hoofdstuk 1 Procedurele aspecten

Artikel 1 Procedurele aspecten

MSA

- 1 Het bevoegd gezag van de Montessori Scholengemeenschap Amsterdam (MSA), overwegende, dat ter uitvoering van het geldende Uitvoeringsbesluit WVO 2020 een examenreglement moet worden vastgesteld, besluit dat met ingang van 1 oktober 2025 het examenreglement voor de MSA wordt ingesteld. De GMR heeft met dit examenreglement ingestemd. Dit examenreglement is van toepassing op schooljaar 2025-2026.
- 2 De directeur/rector van de school stelt namens het bevoegd gezag jaarlijks vóór 1 oktober het programma van toetsing en afsluiting (PTA) vast. De vaststelling vindt plaats na instemming van de DMR. In het PTA wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de inhaal- en herkansingsregeling van het schoolexamen, evenals de regels voor de wijze waarop de beoordeling voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
- 3 Het schooleigen examenreglement, het MSA-examenreglement en het PTA worden door de directeur/rector vóór 1 oktober aan de inspectie toegezonden en aan de kandidaten ter beschikking gesteld. Het schooleigen examenreglement en PTA worden bovendien toegezonden aan het bevoegd gezag.

IVKO

Aanvullend schooleigen examenreglement

- 4 Het bevoegd gezag van de Montessori Scholengemeenschap Amsterdam (MSA), overwegende, dat ter uitvoering van het geldende Uitvoeringsbesluit WVO 2020 een examenreglement moet worden vastgesteld, besluit: dat met ingang van 1 oktober 2025 het schooleigen examenreglement voor het IVKO wordt ingesteld. De DMR van het IVKO heeft met dit schooleigen examenreglement ingestemd. Dit schooleigen examenreglement is van toepassing op schooljaar 2025-2026.
- 5 De directeur van het IVKO treedt op namens het bevoegd gezag (het college van bestuur van de Stichting Montessori Scholengemeenschap Amsterdam).
- 6 Indien daartoe aanleiding is, kan de directeur, op advies van de examencommissie, het aanvullend schooleigen examenreglement tussentijds wijzigen, na goedkeuring door de DMR.

Hoofdstuk 2 Algemene bepalingen

Artikel 2 Begrippen

MSA

- 1 De begripsbepalingen zoals omschreven in artikel 1 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en artikel 2.60 van de WVO 2020 zijn ook voor dit reglement van toepassing.
- 2 In dit reglement wordt verder verstaan onder:

Bevoegd gezag	Stichting Montessori Scholengemeenschap Amsterdam (MSA), het college van bestuur namens deze.
Centraal examencijfer	het gemiddelde cijfer dat behaald is voor een bepaald vak voor het centraal examen, afgekapt op één decimaal.
Cijferlijst	de lijst die na het eindexamen wordt uitgereikt.
College van bestuur	de vertegenwoordiger van de stichting als 'het bevoegd gezag' in de zin van de Wet op het voortgezet onderwijs van de door de stichting in stand gehouden scholen; hierna te noemen de bestuurder.
Combinatiecijfer	voor de basisberoepsgerichte leerweg en de kaderberoepsgerichte leerweg is dit het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers behaald voor de vier (of naar keuze meer) gevolgde beroepsgerichte keuzevakken. Voor de gemengde leerweg is dit het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers voor het profielvak en de twee (of naar keuze meer) gevolgde beroepsgerichte keuzevakken, waarbij het eindcijfer voor het profielvak net zo vaak meetelt als er beroepsgerichte keuzevakken zijn. Op het atheneum en havo is dit het rekenkundig gemiddelde van de op een heel cijfer afgeronde cijfers voor het profielwerkstuk, literatuur (indien van toepassing), maatschappijleer en CKV. Op het gymnasium is dit het rekenkundig gemiddelde van de op een heel cijfer afgeronde cijfers voor het profielwerkstuk, literatuur (indien van toepassing) en maatschappijleer.
Commissie van beroep	de commissie die zich bezighoudt met het afhandelen van klachten over de besluiten van de directeur/rector omtrent onregelmatigheden tijdens schoolexamen en centraal examen.
Directeur/rector	de directeur/rector van een school.
Eindcijfer	het uiteindelijke cijfer voor een bepaald vak, afgerond op een geheel getal. Dit kan zijn voor het eindexamen, het schoolexamen of het centraal examen.
Examencommissie	de examencommissie bedoeld in artikel 2.60d WVO 2020.

Examendossier	het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door het bevoegd gezag gekozen vorm.
Examensecretaris	de examensecretaris bedoeld in artikel 2.51a WVO 2020.
Examinator	degene die belast is met het afnemen van het examen of een onderdeel daarvan.
Herexamen	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen. In het geval van het schoolexamen is een herexamen meeromvattend dan een herkansing van een specifieke toets en omvat het herexamen door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het schoolexamenprogramma.
Herkansing	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen.
Inhalen	het op een later tijdstip maken van een toets van het centraal examen of het schoolexamen door een leerling die bij de eerste afname niet aanwezig kon zijn.
Kandidaat	eenieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen wordt toegelaten.
MSA-examenreglement	het examenreglement opgesteld voor de MSA.
Ouder	ouder, voogd of verzorger van de kandidaat.
Profielwerkstuk	een werkstuk waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden uit één of meer vakgebieden aan de orde komen. Een presentatie is onderdeel van het profielwerkstuk. Bij het maken van een profielwerkstuk op havo- of vwo-niveau moet in ieder geval een vak betrokken zijn dat wordt afgesloten met een CE. Voor het vmbo geldt dat het profielwerkstuk betrekking heeft op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.
PTA	programma van toetsing en afsluiting. In het PTA wordt aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de inhaal- en herkansingsregeling van het schoolexamen, evenals de regels voor de wijze waarop de beoordeling voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
School	één van de scholen die binnen de MSA zelfstandig één of meer vormen van afsluitend onderwijs verzorgt.
Schooleigen examenreglement	het examenreglement waarin specifieke bepalingen die gelden voor de school zijn opgenomen
Schoolexamen	het totaal van alle toetsen en opdrachten dat het cijfer bepaalt van het schoolexamen voor een vak.

Schoolexamencijfer	het gemiddelde cijfer dat behaald is voor een bepaald vak voor het schoolexamen, afgekapt op één decimaal.
Toets	een onderdeel van het schoolexamen of het centraal examen waarmee de kennis en vaardigheden van de examenkandidaat worden gemeten. De onderdelen kunnen op verschillende manieren vormgegeven worden, bijvoorbeeld schriftelijk, mondeling of als praktische opdracht.

3 Overal waar hij/zijn staat, kan ook zij/haar, hen/hun of die/diens worden gelezen.

IVKO

Kaders en begrippen schooleigen examenreglement IVKO

- Het schooleigen examenreglement van het IVKO is van toepassing op de voorexamenklassen en examenklassen vmbo-t en havo.
- De kandidaten kiezen, met inachtneming van de wettelijke bepalingen, in welke vakken zij examen willen afleggen. Beperking hierbij is het aanbod dat door school wordt gerealiseerd. Het keuzeprocess en de keuze van het profiel en het vak in de vrije ruimte valt onder verantwoordelijkheid van de decaan. Na de definitieve keuze en plaatsing in de profielen is de decaan verder verantwoordelijk voor de controle op de geldigheid van het pakket en het juiste aantal studielasturen van iedere leerling.
- De kandidaten kunnen voor zover de directeur hen dat toestaat in meer vakken examen afleggen dan het wettelijk voorgeschreven aantal.
- De keuze van vakken en profielen moet schriftelijk worden vastgelegd op een door de school vastgesteld tijdstip.
- Op het IVKO worden de volgende soorten schoolexamentoetsen als onderdeel van het Schoolexamen afgenomen:

schriftelijke schoolexamentoets (SE)	een SE is een schriftelijke afsluitende toets;
mondelinge schoolexamentoets (ME)	een ME is een afsluitende toets die mondeling wordt afgenomen;
praktische opdracht (PO)	een PO is een opdracht van een omvang van meer dan twee lesuren die ten minste voor een deel buiten de reguliere lestijd uitgevoerd wordt. (waaronder ook het kunstportfolio en het project voor het tweede kunstvak vallen);
practicumdeel (PD)	een practicumdeel is een manier om theorie of vaardigheden te toetsen doormiddel van praktisch werk of een ontwerpopdracht tijdens de les;
handelingsdeel (HD)	een HD van het schoolexamen is een kleine of grote opdracht die voldoende moet worden afgerond.
- Tijdens schoolexamentoetsen laten de leerlingen zien waartoe zij in staat zijn. Tijdens de toetsafname is sprake van een examensituatie en geen onderwijssituatie.

Artikel 3 Examensecretaris en examencommissie

MSA

- 1 De examensecretaris heeft de volgende rol en taken:
 - a Het ondersteunen van de directeur/rector bij het organiseren en afnemen van het eindexamen;
 - b Het ondersteunen van de directeur/rector bij de uitvoering van het examenreglement en het PTA;
 - c Het ondersteunen van de directeur/rector bij de verstrekking van de beoordeling van het schoolexamen;
 - d Het (samen met de directeur/rector) vaststellen van de uitslag van het eindexamen;
 - e Het (samen met de directeur/rector) tekenen van de diploma's, cijferlijsten, getuigschriften en certificaten;
 - f Het (samen met de directeur/rector) tekenen van de overzichten van de onderdelen en de eindbeoordeling van het schoolexamen.
- 2 De examensecretaris wordt door de directeur/rector aangewezen uit het personeel. De directeur/rector maakt melding daarvan bij het bevoegd gezag.
- 3 De directeur/rector stelt een examencommissie in die bestaat uit een oneven aantal en tenminste drie, leden. Leden van het bevoegd gezag, de directeur/rector, leden van de (D/G)MR, leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers kunnen geen deel uitmaken van de examencommissie.
- 4 De examencommissie heeft in ieder geval de volgende taken en bevoegdheden:
 - a Het opstellen van een voorstel voor een (schooleigen) examenreglement;
 - b Jaarlijks een voorstel voor het programma van toetsing en afsluiting;
 - c Het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
 - d Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen.
- 5 De directeur/rector kan de examencommissie, naast taken en bevoegdheden vanuit de regelgeving, andere taken en bevoegdheden geven die van belang zijn voor de uitvoering van het examenproces. Deze rol van de examencommissie is geregeld in het schooleigen examenreglement.

IVKO

Examencommissie IVKO

- 6 De examencommissie bestaat de commissie uit de volgende leden;
 - gedelegeerde vanuit schoolleiding;
 - gedelegeerde vanuit mavo-team;
 - gedelegeerde vanuit havo-team;
 - gedelegeerde vanuit de onderbouw;
 - examensecretaris.

- 7 De examencommissie adviseert aan de directeur welk voorgenomen besluit passend is wanneer er tijdens examens onregelmatigheden worden geconstateerd conform artikel 5 van het MSA-examenreglement.
- 8 De examencommissie behandelt verzoeken of klachten van kandidaten met betrekking tot de afname van de examens.
- 9 De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op over haar bevindingen bij het borgen van de kwaliteit van de schoolexaminering en verstrekt dit verslag aan het bevoegd gezag.
- 10 De werkwijze van de examencommissie staat beschreven in het "Protocol examencommissie IVKO".

Artikel 4 Inzage, communicatie en procedure bij bezwaar

MSA

- 1 Van iedere beoordeling die bij het bepalen van resultaten van onderdelen van het examendossier van de kandidaat meetelt, stelt de examinerator de kandidaat binnen tien werkdagen in kennis. De vakdocenten registreren zorgvuldig alle schoolexamencijfers in het schoolexamendossier. Kandidaten en ouders van minderjarige kandidaten kunnen onafhankelijk van elkaar in het Leerling Volg Systeem van Magister (LVS) van de schooladministratie deze cijfers bekijken.
- 2 De kandidaten hebben het recht om het door hen gemaakte werk in te zien. Het werk mag niet meegenomen worden. Voor inzage in zowel het schoolexamenwerk als het centraal examenwerk geldt een schooleigen procedure, die is vastgelegd in het schooleigen examenreglement.
- 3 Bezwaren over een beoordeling moeten eerst door de kandidaat met de betrokken vakdocent worden besproken, eventueel met bemiddeling van de mentor/coach. Leidt dat niet tot een oplossing, dan kan de kandidaat binnen vijf werkdagen nadat het onderdeel van het schoolexamen is ingezien en de beoordeling aan de kandidaat bekend is gemaakt, schriftelijk bezwaar maken tegen de beoordeling bij de schoolleider bovenbouw. De schoolleider bovenbouw kan zich laten adviseren door de examencommissie. Na deze periode van vijf dagen is het cijfer dus definitief.
- 4 Indien de kandidaat het niet eens is met het oordeel van de schoolleider bovenbouw, dan kan hij bezwaar maken bij de eindverantwoordelijk directeur/rector, binnen vijf werkdagen nadat het besluit van de schoolleider bovenbouw is meegedeeld. Deze zal een oordeel uitspreken over de door de schoolleider bovenbouw gehanteerde procedure.

IVKO

Inzage schoolexamen- en centraalexamenwerk

- 5 De leerlingen hebben het recht om het, door hen gemaakte, schoolexamenwerk in te zien. Het oorspronkelijke werk mag niet meegenomen worden. De inzage vindt plaats onder toezicht van een medewerker van de school, bij voorkeur de vakdocent. Het werk mag niet gekopieerd, gefotografeerd, gescand of anderszins vermenigvuldigd worden door de kandidaat. Het is niet toegestaan aantekeningen op het werk te maken door een ander dan de vakdocent.
- 6 De leerlingen hebben het recht om het, door hen gemaakte, centraal-examenwerk in te zien. Het verzoek tot inzage dient ingediend te worden bij de examensecretaris. De inzage vindt

plaats onder toezicht van een medewerker van de school. De duur van deze inzage wordt vooraf door de secretaris vastgesteld. Het oorspronkelijke werk mag niet meegenomen worden. Het werk mag niet gekopieerd, gefotografeerd, gescand of anderszins vermenigvuldigd worden door de kandidaat. Het is niet toegestaan aantekeningen op het werk te maken door een ander dan de vakdocent.

Artikel 5 Regeling afwijkende wijze van examineren

MSA

- 1 De directeur/rector kan toestaan dat een examenkandidaat op grond van zijn handicap of ziekte het eindexamen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die examenkandidaat.
- 2 De directeur/rector bepaalt de wijze waarop het eindexamen door de examenkandidaat vanwege zijn ziekte of handicap wordt afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan.
- 3 Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap of ziekte, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld;
 - b de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten; en
 - c een andere aanpassing kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring over betrokkene een voorstel wordt gedaan of indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
- 4 Het bevoegd gezag kan voor een examenkandidaat op grond van onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van dit besluit, indien deze kandidaat met inbegrip van het schooljaar waarin hij examen aflegt, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is.
- 5 De afwijking, bedoeld in het vierde lid, kan betrekking hebben op:
 - a het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b het vak Nederlandse taal;
 - c enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
- 6 De in het vierde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal. In plaats van een verklarend woordenboek Nederlands mag ook gebruikgemaakt worden van een woordenboek van Nederlands naar de thuistaal van de kandidaat en/of een woordenboek vanuit de thuistaal naar het Nederlands. Een woordenboek Nederlands-thuistaal en thuistaal-Nederlands in één band is ook toegestaan.
- 7 Als sprake is van meerdere beperkingen, mogen de tijdverlengingen op grond van verschillende beperkingen niet bij elkaar worden opgeteld. Uitzondering: Als sprake is van

tijdverlenging op grond van anderstaligheid en kort verblijf in Nederland (hoogstens zes jaar) én van dyslexie, kan twee maal een half uur worden toegekend. In dergelijke gevallen neemt de school altijd contact op met het College voor Toetsen en Examens (CvTE).

- 8 De directeur/rector doet van de wijze waarop het examen ingevolge dit artikel wordt afgelegd zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.

IVKO

Damu regeling

- 9 Op grond van de beleidsregel DAMU-licentie VO 2020 kan de directeur toestaan dat een leerling die is toegelaten tot het hbo-voortraject en daardoor wordt beschouwd als toptalent op het gebied van dans of muziek, toestaan dat een leerling examen aflegt conform artikel 10 t/m 14 van de beleidsregel DAMU-licentie VO 2020.

Hoofdstuk 3 Onregelmatigheden

Artikel 6 Onregelmatigheden of afwezigheid

MSA

- 1 In het geval zich rondom het eindexamen onvoorziene omstandigheden of onregelmatigheden die niet te wijten zijn aan de leerling, voordoen, beslist de directeur/rector hoe hiermee om te gaan. De directeur/rector kan zich hierbij laten adviseren door de examencommissie. In voorkomende gevallen is overleg met of melding aan de inspectie verplicht.
- 2 Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur/rector maatregelen nemen.
- 3 De maatregelen bedoeld in het tweede lid, die de directeur/rector jegens een examenkandidaat kan nemen, zijn:
 - a het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen;
 - b het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen;
 - c het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het al afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen; of
 - d het bepalen dat het diploma en de cijferlijst alleen kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur/rector aan te wijzen onderdelen.
- 4 De maatregelen, bedoeld in het derde lid, kunnen afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid afzonderlijk of in combinatie met elkaar genomen worden.
- 5 Indien een hernieuwd examen als bedoeld in het derde lid, onderdeel d, betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen.
- 6 De directeur/rector zendt de beslissing waarbij een maatregel als bedoeld in het derde lid wordt genomen aan de examenkandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordigers, en in afschrift aan de inspectie.
- 7 De directeur/rector stelt de kandidaat in de gelegenheid zich te laten horen door (een vertegenwoordiger van) de schoolleiding. De kandidaat kan zich laten bijstaan door een door hem aan te wijzen meerderjarige. Vervolgens stelt de directeur/rector de examenkandidaat en zijn wettelijke vertegenwoordigers schriftelijk op de hoogte van zijn definitieve besluit. In de schriftelijke mededeling van het definitieve besluit aan de examenkandidaat wordt tevens gewezen op het bepaalde in het achtste lid. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie.
- 8 De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur/rector omtrent onregelmatigheden schriftelijk in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag in te stellen commissie van beroep examenzaken (bovenschools). Dat moet gebeuren binnen vijf werkdagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht. De commissie stelt een onderzoek in, past hoor en wederhoor toe, en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroep of zoveel eerder als nodig is voor de voortgang van het examen van de betrokken kandidaat, tenzij zij

de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie voert in ieder geval een gesprek met de kandidaat, waarbij deze zich, indien gewenst, kan laten bijstaan door een door hem aan te wijzen meerderjarige. Ook vindt er altijd een gesprek plaats met betrokken medewerkers van de school. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur/rector van de school en aan de inspectie.

- 9 Van de commissie van beroep mogen de directeur/rector van de betrokken school en de secretaris(sen) van het eindexamen geen deel uitmaken. De commissie van beroep bestaat uit drie personen: De bestuurder, een personeelslid van de betreffende school en een directielid van een niet betrokken MSA-school.

Het adres van de Commissie van Beroep Examenzaken is:

bestuurssecretariaat@msa.nl

- 10 Voorbeelden van onregelmatigheden zijn (niet-limitatief): afkijken of de gelegenheid bieden tot afkijken; zich voor de datum of het tijdstip waarop het examen zal plaatsvinden in het bezit stellen van de opgaven van het desbetreffende examen; een telefoon of ander smart device, waarmee je al dan niet via bluetooth of op andere manieren gegevens kan uitwisselen, bij je dragen tijdens een toets of examen; het schrijven in woordenboeken die men tijdens een toets of examen bij zich heeft; het bij zich hebben van spiekbriefjes tijdens een toets of examen; het niet volgens de regels inleveren van toets- of examenwerk; het zich niet houden aan de bij dit examenreglement gegeven voorschriften; zonder geldige reden niet deelnemen aan een zitting van een schoolexamentoets of centraal examen; het niet tijdig inleveren of afronden van een onderdeel van het schoolexamen; het zich voordoen voor een ander; het ongeoorloofd gebruik maken van kunstmatige intelligentie.
- 11 De directeur/rector stelt vast of er sprake is van ongeoorloofd verzuim bij een onderdeel van het SE en bij het CE. Voor de verdere procedure zie het schooleigen examenreglement.

Hoofdstuk 4 De organisatie van het eindexamen

Artikel 7 De organisatie van het eindexamen

MSA

- 1 Het schoolexamen (m.u.v. de vmbo-b/k-examens) wordt tenminste twee weken vóór de aanvang van het centraal schriftelijk examen afgesloten.
- 2 Uiterlijk tien werkdagen voor de aanvang van het centraal examen verstrekt de directeur/rector aan de kandidaat:
 - a het cijfer of de cijfers voor het schoolexamen;
 - b de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
 - c de beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo; en
 - d een overzicht van de behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier.
- 3 De directeur/rector en de examensecretaris tekenen voor de verstrekking van de in het tweede lid genoemde cijfers, beoordelingen en overzicht.
- 4 De examenkandidaat tekent voor ontvangst van de in het tweede lid genoemde cijfers, beoordelingen en overzicht.
- 5 Voor de digitale examens vmbo-b/k geldt dat het schoolexamen in het betreffende vak is afgesloten voor aanvang van het centraal examen.
- 6 Deelname aan alle geplande school- en centraal examentoetsen is verplicht.
- 7 Het is verplicht het werk behorend bij een praktische opdracht op of voor de deadline in te leveren.
- 8 Uiterlijk één week voor de aanvang van het centraal examen ontvangen de kandidaten richtlijnen waarin alle informatie staat met betrekking tot de gang van zaken tijdens het centraal examen evenals welke hulpmiddelen bij het centraal examen bij de verschillende vakken zijn toegestaan. Elke kandidaat is verplicht zich aan deze richtlijnen te houden.
- 9 Alle onderdelen van het schoolexamen en centraal examen moeten op school, gedurende tenminste zes maanden na afronding van het centraal examen worden bewaard: de opgaven, het werk van de kandidaten, de beoordelingsnormen en het voor elk werk toegekende cijfer of beoordeling.

IVKO

Instroom

- 10 Indien een leerling van een andere school is toegelaten in een examenklas (4vmbo of 5havo), dan is hij/zij vrijgesteld van het afleggen van de schoolexamentoetsen uit het voorexamenjaar, tenzij hierdoor wettelijk verplichte schoolexamenonderdelen niet getoetst worden. Indien er sprake is van niet getoetste wettelijk verplichte vakken of domeinen, zal een inhaalprogramma gevolgd moeten worden. Dit inhaalprogramma moet vastgelegd worden in een individueel PTA voor de betreffende leerling.

Bij de afsluiting van het schoolexamen zal het gemiddelde van alle cijfers ingevoerd worden bij de toetsen uit het voorexamenjaar.

- 11 Indien een leerling uit 3havo overstapt naar het examenjaar 4vmbo, dan is hij/zij vrijgesteld van het afleggen van de schoolexamentoetsen uit het voorexamenjaar 3vmbo, tenzij hierdoor wettelijk verplichte schoolexamenonderdelen niet getoetst worden (zoals maatschappijleer). Indien er sprake is van niet getoetste wettelijk verplichte vakken of domeinen (zoals het vak maatschappijleer), zal een inhaalprogramma gevolgd moeten worden. Dit inhaalprogramma moet vastgelegd worden in een individueel PTA voor de betreffende leerling.

Bij de afsluiting van het schoolexamen zal het gemiddelde van alle cijfers ingevoerd worden bij de toetsen uit het voorexamenjaar.

Doubleren

- 12 Indien een leerling doubleert in vmbo3 of havo4 dient hij/zij alle schoolexamenonderdelen opnieuw te doen, waarbij het laatste cijfer telt.
- Indien een leerling doubleert in vmbo4 of havo5 dient hij/zij alle schoolexamenonderdelen opnieuw te doen, met uitzondering van het profielwerkstuk (PWS), waarbij het laatste cijfer telt.
 - Ook praktische opdrachten (PO's) moeten opnieuw worden gemaakt.
 - Indien een examiner om vakinhoudelijke redenen meent dat het opnieuw doen van een schoolexamenonderdeel niet wenselijk of mogelijk is, legt hij/zij dit voor ter beoordeling aan de examencommissie.
- 13 Een leerling die doubleert in havo4 mag, als hij dat wenst, zijn Profielwerkstuk (PWS) al in het jaar van doubleren maken.
- 14 Indien een leerling doubleert in het eindexamenjaar, blijven alle cijfers uit het voorexamenjaar geldig. Indien het PTA van een vak is veranderd, krijgt de leerling voor alle schoolexamenonderdelen van het voorexamenjaar het gemiddelde cijfer van de door de leerling behaalde resultaten in dat vak in het voorexamenjaar toegekend.

Hoofdstuk 5 De gang van zaken tijdens het schoolexamen

Artikel 8 De gang van zaken tijdens het schoolexamen

MSA

- 1 De wijze waarop de school (i.c. de directeur/rector) in kennis gesteld wordt van verhindering van de kandidaat om aanwezig te zijn bij een schoolexamen dan wel om het werk tijdig in te leveren is vastgelegd in het schooleigen examenreglement.
- 2 Het schooleigen examenreglement regelt hoe te handelen in het geval een kandidaat te laat is voor deelname aan een schoolexamen dan wel te laat is bij het inleveren van het praktisch werk. Het MSA-examenreglement bepaalt dat eventuele maatregelen door de directeur/rector genomen worden.
- 3 Het schooleigen examenreglement beschrijft de gang van zaken tijdens de zittingen van school- en centrale examens, waarbij (met het oog op maximale garantie van de authenticiteit van het werk van de kandidaat) in ieder geval de volgende zaken worden bepaald:
 - a met welk schrijfgerei de kandidaten het werk wel en niet mogen maken (waaronder ook digitale middelen);
 - b welke hulpmiddelen per vak zijn toegestaan of waar deze informatie te vinden is;
 - c welke regels voor het inleveren van het gemaakte werk gelden (waaronder ook digitale inlevering);
 - d hoe het toezicht bij de schoolexamentoetsen en schoolexamenzittingen is geregeld en hoe deze worden afgesloten;
 - e alle verdere schooleigen bijzonderheden.
- 4 Het examenwerk dat in de voorexamenjaren wordt gemaakt, behoudt zijn geldigheid in het examenjaar.
- 5 Als de kandidaat de opgaven van de toets of het examen heeft ontvangen, gaat de school ervan uit dat hij heeft deelgenomen aan de toets of het examen. Dit betekent dat het resultaat van een eenmaal gestarte toets geldig is en blijft. De kandidaat kan zich niet tijdens de toets of achteraf ziek melden, ook niet als hij tijdens de toets ziek wordt. In bijzondere gevallen en in gevallen waarin geen duidelijkheid bestaat, beslist de directeur/rector.
- 6 In het schooleigen examenreglement is bepaald vanaf welk moment en tot welk moment de kandidaat de zitting van het schoolexamen mag verlaten. Het schooleigen examenreglement regelt dit ook voor zittingen van het centraal examen.

IVKO

Het PTA

- 7 Het schoolexamen is beschreven in het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en begint in het voorexamenjaar.
- 8 Het aantal schoolexamentoetsen dat uitmondt in een schoolexamencijfer binnen een vak wordt beschreven in het PTA en wordt bepaald door de secties na overleg met verwante

secties en de examencommissie. De schoolleiding en examencommissie zijn verantwoordelijk voor een gelijkmatige verdeling over het jaar/de jaren

- 9 Elk vaksectie neemt in het PTA van een vak minstens één onderdeel op dat herkanst kan worden.
- 10 Secties geven bij aanmelding van de schoolexamens de duur ervan aan, de onderwerpen en nodige locatie, de verlangde periode, als wel het wegingspercentage van het schoolexamen in het examenprogramma per vak
- 11 De tijdsduur van een schriftelijke schoolexamentoets is maximaal 150 minuten. Een leerling waaraan op grond van een deskundigenrapport verlenging in tijd wordt gegeven, krijgt per schoolexamen 25% extra tijd, met een maximum van 30 minuten extra tijd.

Gang van zaken bij schriftelijke schoolexamens en centrale examens

- 12 Bij de opgaven van een schoolexamentoets moet de puntentoekenning per onderdeel zijn aangegeven.
- 13 Bij schriftelijke examens gaat de leerling zitten aan het tafeltje met zijn naamkaartje erop.
- 14 Tassen, jassen, iPods, mobiele telefoons, smartphones, smartwatches en alle overige apparatuur die geluid maken en/of waarmee contact gelegd kan worden zijn niet toegestaan in de examenzaal. Het wel meebrengen van één van deze zaken in de examenzaal wordt gezien als een onregelmatigheid als beschreven in artikel 6. De surveillant meldt dit onmiddellijk aan de examensecretaris en vermeldt dit op het procesverbaal.
- 15 De leerling mag de examenzitting niet verlaten binnen de eerste 60 minuten na de start van het examen en niet in het laatste kwartier van de zitting. Tussentijds verlaten van het lokaal is alleen toegestaan met toestemming van de surveillant en onder begeleiding indien nodig.
- 16 Tijdens alle examenzittingen is voortdurend toezicht aanwezig, uitgevoerd door ten minste één bevoegde surveillant of examinerator per examenlokaal. De surveillant ziet toe op een ordentelijk verloop van het examen en handhaaft de voorschriften zoals vastgelegd in dit reglement.
- 17 Eventuele onregelmatigheden worden door de surveillant onmiddellijk aan de examensecretaris gemeld en vermeld op het procesverbaal.
- 18 Tijdens en na afloop van de zitting draagt de surveillant zorg voor het innemen van alle werk, controleert de volledigheid en ondertekent eventueel samen met een tweede examinerator of surveillant het procesverbaal van de zitting.
- 19 Het inleveren van gemaakt werk mag pas na toestemming van de surveillant van het examen.
- 20 Indien examenwerk niet volgens de geldende instructies wordt ingeleverd – bijvoorbeeld wanneer het de examenzaal wordt uitgenomen of na afloop van de zitting nog verder wordt aangevuld – wordt dit beschouwd als een onregelmatigheid. De surveillant meldt dit onmiddellijk aan de examensecretaris en vermeldt dit op het procesverbaal.
- 21 Voor alle overige zaken zijn examineratoren, surveillanten en leerlingen gehouden aan de richtlijnen zoals vastgesteld in het IVKO-toets beleid.
- 22 Afstandstoetsing is niet mogelijk, tenzij de directeur op advies van de examencommissie hier in uitzonderlijke gevallen toestemming voor geeft. Dit gebeurt alleen in situaties waarin fysieke aanwezigheid redelijkerwijs niet mogelijk is. Bij afstandstoetsing gelden

dezelfde regels ten aanzien van toetsduur, zelfstandigheid en toetsomgeving als bij reguliere afname. De toetsafname vindt plaats onder digitaal toezicht via een vooraf vastgestelde en door de school goedgekeurde methode. De examinerator is verantwoordelijk voor het waarborgen van de betrouwbaarheid en de beoordeling van het werk.

Afwezigheid bij examenonderdelen

- 23 De afwezigheid van een leerling wegens ziekte is door een ouder/verzorger bij de school, voorafgaand aan een toets telefonisch gemeld. Dit moet uiterlijk op de dag van afname voor 09.00 gemeld worden. Altijd wordt de afwezigheid, ook na telefonische melding, met redenen omkleed, dezelfde dag, schriftelijk aan de schoolleiding meegedeeld middels het daartoe bestemde formulier op de IVKO-website.
- 24 Indien een leerling wegens ziekte wordt afgemeld voor een schoolexamen, geldt deze ziekmelding voor de gehele dag. De leerling kan die dag niet deelnemen aan andere schoolexamens op die dag, tenzij de examencommissie vooraf anders beslist op basis van bijzondere omstandigheden.
- 25 Indien een leerling ten hoogste twintig minuten te laat komt voor een examenonderdeel, bepaalt de examinerator of de leerling nog aan het examen mag deelnemen. Toelating is alleen mogelijk indien de examinerator ervan overtuigd is dat de geheimhouding van de opgaven niet in het geding is en de verstoring van het examen minimaal is. Te laat gekomen tijd wordt niet gecompenseerd. Als de leerling meer dan twintig minuten te laat komt is wordt dit gezien als een onregelmatigheid als beschreven in artikel 6, en dan kan er een maatregel worden toegepast.
- 26 De schoolleiding beslist of de leerling in staat wordt gesteld de gemiste toets in te halen. Dat gebeurt tijdens de inhaaldag van de betreffende periode. De schoolleider kan in uitzonderlijke gevallen hier een uitzondering op maken.
- 27 Bij afwezigheid tijdens een toets door andere redenen dan ziekte, zijn deze redenen (indien mogelijk) voorafgaand aan de toets door een ouder schriftelijk aan de schoolleiding gemeld en geaccordeerd.
- 28 Indien de afwezigheid van een leerling tijdens een toets niet naar behoren is gemeld, dit ter beoordeling van de directeur, wordt dit gezien als een onregelmatigheid als beschreven in artikel 6, en dan kan er een maatregel worden toegepast.

Hulpmiddelen bij toetsen

- 29 Schriftelijke toetsen worden met een blauwe of zwarte pen gemaakt. Uitgumbare inkt is niet toegestaan.
- 30 Digitale toetsen of schriftelijke toetsen die op de computer gemaakt worden, worden gemaakt op een examen-account op een examen computer beschikbaar gesteld door de school (niet het eigen account of eigen laptop).
- 31 Kandidaten van wie een dyslexieverklaring is geregistreerd in Magister én die de daarvoor bedoelde training hebben gehad mogen gebruik maken van de door de school ter beschikking gestelde verklankingssoftware.
- 32 Leerlingen die een laptop als schrijfgerei willen gebruiken moeten hiervoor toestemming vragen bij de examencommissie. Alleen als deze toestemming is gegeven mag de laptop als schrijfgerei gebruikt worden.

- 33 Leerlingen mogen bij schriftelijke schoolexamentoetsen en praktische opdrachten gebruik maken van een woordenboek Nederlandse Taal. Uitzondering hierop zijn schoolexamenonderdelen waarin de beheersing van de Nederlandse spelling en grammatica worden getoetst.
- 34 Leerlingen mogen bij schriftelijke schoolexamentoetsen voor de moderne vreemde talen (Duits, Engels, Frans) alleen gebruik maken van een woordenboek als dat expliciet in het PTA is aangegeven.
- 35 Er geldt bij de examens schrijfvaardigheid voor de vakken Engels, Frans en Duits een uitzondering en mag er bij deze vakken gebruik worden gemaakt van de spellingscorrector in de taal van de toets in Microsoft Word als dit is aangegeven in het PTA.
- 36 Alleen bij schoolexamens wiskunde op het havo mag gebruik gemaakt worden van een grafische rekenmachine.
- 37 Het Binas 7e ed havo/vwo informatieboek mag gebruikt worden bij schoolexamentoetsen biologie havo, scheikunde, NLT en het Binas NaSk1/2 2e ed vmbo-kgt informatieboekje bij schoolexamentoetsen Nask1 en biologie vmbo-TL.
- 38 De toegestane hulpmiddelen worden vermeld in het PTA en op het voorblad van SE's.

Praktische opdrachten (PO's)

- 39 De secties bepalen elk het aantal praktische opdrachten. Ook het type praktische opdracht en de presentatievorm ervan wordt door de secties bepaald met eventuele vak interne of vakoverschrijdende combinatiemogelijkheden.
- 40 De examencommissie is verantwoordelijk voor een gespreide planning van de praktische opdrachten.
- 41 Naast individuele praktische opdrachten kunnen ook groepsopdrachten worden uitgevoerd waarbij de manier waarop het resultaat beoordeeld wordt, bepaald wordt door de docent binnen de kaders van de beoordelingscriteria voor de praktische opdrachten, zoals die door de sectie vooraf is vastgesteld.
- 42 Bij elke PO wordt vooraf aan de leerling schriftelijk bekend gemaakt wat de opdracht is en wat de daarbij behorende beoordelingsnorm is.
- 43 In de opdracht wordt met dag en uur aangegeven op welk moment de PO ingeleverd moet zijn.
- 44 Het plegen van plagiaat wordt opgevat als een onregelmatigheid als beschreven in artikel 6. Voor een beschrijving van wat als plagiaat wordt beschouwd, wordt verwezen naar de 'Richtsnoer plagiaat'.
- 45 Het te laat, dus het na de in artikel 8 lid 17 genoemde dag en tijdstip, inleveren van een praktische opdracht wordt opgevat als een onregelmatigheid als beschreven in artikel 6.

Het profielwerkstuk

- 46 De leerling kiest – in overleg met de begeleidende docent – over welk onderwerp een profielwerkstuk wordt gemaakt.
- 47 De leerling ontvangt tijdig een stappenplan voor het maken van een profielwerkstuk. Hierin zijn de richtlijnen, inclusief het tijdpad, voor het profielwerkstuk opgenomen. Dit document is door de examencommissie vastgesteld in overleg met de examinatoren. De leerling volgt dit stappenplan.

- 48 Het profielwerkstuk wordt binnen de daarvoor vastgestelde periode afgerond. Indien een leerling door eigen toedoen het profielwerkstuk niet binnen de daarvoor vastgestelde periode afrondt, kost hem/haar dit een herkansing voor het schoolexamen. Het eindproduct wordt mondeling gepresenteerd aan de begeleidende docent, medeleerlingen en/of ouders, vrienden en bekenden. Zonder deze presentatie kan het profielwerkstuk nooit voldoende zijn afgerond.
- 49 Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer. Dit cijfer is op het havo-onderdeel van het combinatiecijfer (zie slaag-zakregeling). Op de mavo wordt het profielwerkstuk afgesloten met een voldoende of goed.
- 50 Indien een leerling door eigen toedoen het profielwerkstuk in het vmbo niet binnen de daarvoor vastgestelde periode afrondt óf wel op tijd maar met onvoldoende resultaat, dan moet het profielwerkstuk herkanst worden. Deze herkansing (lees: verbetering) moet plaatsgevonden hebben vóór de deadline voor het inleveren van alle SE-cijfers. Hiermee heeft de leerling één van de herkansingen voor het schoolexamen ingezet.
- 51 Het profielwerkstuk in het havo dient binnen de daarvoor vastgestelde periode met minimaal een 4 (afgerond) te zijn. Als dat niet het geval is, dan moet het profielwerkstuk herkanst worden. Deze herkansing (lees: verbetering) moet plaatsgevonden hebben vóór de deadline voor het inleveren van alle SE-cijfers. Hiermee heeft de leerling één van de herkansingen voor het schoolexamen ingezet.

Hoofdstuk 6 De herkansing van het schoolexamen en van het centraal examen

Artikel 9 Herkansen van het schoolexamen

MSA

- 1 Het schooleigen examenreglement en/of het PTA regelt in welke gevallen welke soort(en) schoolexamens herkanst kunnen worden.
- 2 De kandidaat die door ziekte of onafhankelijke omstandigheden niet in staat is geweest aan de eerste afname van een of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen, wordt in een inhaalmogelijkheid voorzien. Deze inhaalmogelijkheid gaat nooit ten koste van een herkansingsmogelijkheid.
- 3 Het is aan de directeur/rector van de school om te bepalen of een gemiste herkansingstoets van het schoolexamen mag worden ingehaald. Dit is vastgelegd in het schooleigen examenreglement.

IVKO

Herkansen van het schoolexamen

- 4 Een leerling het recht om in maximaal twee vakken één toets uit het schoolexamen te herkansen in het voorexamenjaar. Er mag per vak nooit méér dan één toets worden herkanst.
- 5 Een leerling het recht om in maximaal twee vakken één toets schoolexamen te herkansen in het examenjaar. Er mag per vak nooit méér dan één toets worden herkanst.
- 6 De herkansingen van schoolexamenonderdelen vinden plaats op een door de schoolleiding vastgestelde tijd, aan het eind van het schooljaar.
- 7 Secties geven in hun PTA per vak aan welke toetsen in het schoolexamen wel of niet voor herkansing of inhalen in aanmerking komen.
- 8 In bijzondere gevallen van langdurige rechtmatige afwezigheid beslist de schoolleiding in overleg met de betreffende docent(en) over de te treffen inhaalregeling.
- 9 Bij herkansing van een toets geldt het hoogste cijfer als definitief cijfer voor die toets.
- 10 De leerling bepaalt met inachtneming van het bovenstaande en de regeling per vak welke toets hij herkanst.
- 11 De leerling geeft het verzoek voor deelname aan een herkansing van een schoolexamen digitaal door via het daarvoor bestemde formulier in Magister, uiterlijk op de door de school vastgestelde datum en tijd. Te laat ingediende verzoeken worden niet in behandeling genomen, tenzij sprake is van overmacht, ter beoordeling van de examencommissie.
- 11 Indien een leerling meent recht te hebben op een extra herkansing wegens buitengewone (privé of andere) omstandigheden, kan hij/zij hiertoe schriftelijk of per mail een verzoek indienen bij de examencommissie. De bijzondere omstandigheid moet bij de examensecretaris en mentor bekend zijn voordat het cijfer is toegekend. De examencommissie bepaalt of de leerling recht heeft op een extra herkansing.

Artikel 10 Herexamen van het schoolexamen op het vmbo zonder centraal examen

MSA

- 1 De examenkandidaat die eindexamen vmbo aflegt, kan het schoolexamen maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen opnieuw afleggen, indien hij voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6.
- 2 De directeur/rector van een school voor mavo of vbo kan bepalen dat een examenkandidaat voor een of meer andere vakken dan maatschappijleer het schoolexamen waarin het centraal examen niet wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen. Zie hiervoor het schooleigen examenreglement.
- 3 Het herexamen omvat door de directeur/rector aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
- 4 De directeur/rector stelt vast hoe het cijfer van het herexamen wordt bepaald.
- 5 Het hoogste cijfer voor een vak, behaald bij het schoolexamen of het herexamen, is het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

IVKO

- 6 Een kandidaat in het vmbo kan een verzoek doen bij de examencommissie voor het herkansen van een ander vak dan maatschappijleer waarin geen eindexamen wordt afgenomen. De examencommissie zal dan de directeur adviseren over of en hoe dit herexamen afgenomen kan worden.

Artikel 11 Herkansen van het centraal examen

MSA

- 1 Zodra de uitslag is vastgesteld, deelt de door de directeur/rector aangewezen schoolfunctionaris deze samen met de eindcijfers aan iedere kandidaat mede. Tevens wordt de kandidaat gewezen op de mogelijkheid van herkansing met inachtneming van het eindexamenbesluit VO.
- 2 De kandidaat doet een schriftelijk verzoek tot herkansing aan de directeur/rector vóór een door de school te bepalen dag en tijdstip.
- 3 Door het vragen van een herkansing wordt de uitslag een voorlopige.
- 4 Indien een kandidaat niet vóór de in lid 2 genoemde dag en tijdstip zijn/haar verzoek tot herkansing heeft ingeleverd bij de directeur/rector, wordt de uitslag die op de cijferlijst staat vermeld definitief.
- 5 De herkansingsregeling houdt het recht in om in één vak opnieuw centraal schriftelijk examen te doen. Bij de betreffende leerwegen van het vmbo geldt dat daarnaast ook toetsen van het CSPE herkanst kunnen worden. Zie hiervoor het schooleigen examenreglement.
- 6 Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met inachtneming van de desbetreffende artikelen van voornoemd besluit. Bij een herkansing geldt dat het hoogste cijfer telt.

- 7 Het IVKO kent geen CSPE toetsen die herkanst kunnen worden.

Hoofdstuk 7 De uitslag

Artikel 12 Vaststelling van het eindcijfer

MSA

- 1 Het eindcijfer voor alle vakken van het examen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
- 2 Voor alle vakken die worden afgesloten met een cijfer, worden de cijfers voor (praktische) schoolexamentoetsen omgezet in een eindcijfer: het schoolexamencijfer (SE-cijfer).
- 3 Voor vakken zonder centraal examen wordt het eindcijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen. Als de uitkomst van de berekening zoals bedoeld in de eerste volzin geen geheel getal is, wordt deze afgerond naar beneden indien de eerste decimaal achter de komma een 4 of lager is en wordt afgerond naar boven indien deze decimaal een 5 of hoger is. Een 5,45 wordt in dat geval een 5. Een 5,50 wordt in dat geval een 6.
- 4 Als een vak in het schoolexamen wordt geëxamineerd als handelingsdeel, dient dit met “voldaan” te worden afgesloten.
- 5 Het schoolexamencijfer wordt voor vakken met een centraal examen op één decimaal bepaald zonder afronding. Een 5,45 wordt een 5,4 en 4,45 een 4,4.
- 6 Het eindcijfer voor vakken met een centraal examen wordt bepaald door het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen en dit wordt afgerond tot een geheel getal.
- 7 Indien de uitkomst van de berekening van het eindcijfer niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond. Bij afronding wordt 4,45 een 4 en 5,45 een 5.

Artikel 12a Vaststelling van het eindcijfer

MLA cohorten die vóór 2024-2025 zijn gestart

MSA

- 1 Het eindcijfer voor alle vakken van het examen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
- 2 Voor alle vakken die worden afgesloten met een cijfer, worden de cijfers voor (praktische) schoolexamentoetsen omgezet in een eindcijfer: het schoolexamencijfer (SE-cijfer).
- 3 Voor vakken zonder centraal examen wordt het eindcijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen. Als de uitkomst van de berekening zoals bedoeld in de eerste volzin geen geheel getal is, wordt deze afgerond naar beneden indien de eerste decimaal achter de komma een 4 of lager is en wordt afgerond naar boven indien deze

decimaal een 5 of hoger is. Een 5,45 wordt in dat geval een 5. Een 5,50 wordt in dat geval een 6.

- 4 Als een vak in het schoolexamen wordt geëxamineerd als handelingsdeel, dient dit met “voldaan”, “voldoende” of “goed” te worden afgesloten.
- 5 Het schoolexamencijfer wordt voor vakken met een centraal examen op één decimaal bepaald met afronding op één decimaal. Een 5,44 wordt een 5,4 en 4,45 een 4,5.
- 6 Het eindcijfer voor vakken met een centraal examen wordt bepaald door het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen en dit wordt afgerond tot een geheel getal.
- 7 Indien de uitkomst van de berekening van het eindcijfer niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond. Bij afronding wordt 4,45 een 4 en 5,45 een 5.

Artikel 12b Vaststelling van het eindcijfer

IVKO, Oostpoort, MML, KiemM, MLTN cohorten die vóór 2024-2025 zijn gestart

MSA

- 1 Het eindcijfer voor alle vakken van het examen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
- 2 Voor alle vakken die worden afgesloten met een cijfer, worden de cijfers voor (praktische) schoolexamentoetsen omgezet in een eindcijfer: het schoolexamencijfer (SE-cijfer).
- 3 Voor vakken zonder centraal examen wordt het eindcijfer bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen. Als de uitkomst van de berekening zoals bedoeld in de eerste volzin geen geheel getal is, wordt deze afgerond naar beneden indien de eerste decimaal achter de komma een 4 of lager is en wordt afgerond naar boven indien deze decimaal een 5 of hoger is. Een 5,44 wordt in dat geval een 5. Een 5,45 wordt in dat geval een 6.
- 4 Als een vak in het schoolexamen wordt geëxamineerd als handelingsdeel, dient dit met “voldaan”, “voldoende” of “goed” te worden afgesloten.
- 5 Het schoolexamencijfer wordt voor vakken met een centraal examen op één decimaal bepaald met afronding op één decimaal. Een 5,44 wordt een 5,4 en 4,45 een 4,5.
- 6 Het eindcijfer voor vakken met een centraal examen wordt bepaald door het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen en dit wordt afgerond tot een geheel getal.
- 7 Indien de uitkomst van de berekening van het eindcijfer niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond. Bij afronding wordt 4,45 een 4 en 5,45 een 5.

Combinatiecijfer havo

- 8 Het combinatie-eindcijfer in het examenjaar van het havo bestaat uit het gemiddelde van de eindcijfers op de vakken maatschappijleer, CKV en het profielwerkstuk. Alle drie vakken tellen even zwaar mee. Het combinatiecijfer telt in de zak- slaagregeling mee als één vak.

Artikel 13 Slaag-zakregeling havo en vwo

MSA

- 1 De examenkandidaat die eindexamen vwo of havo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
 - a het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b hij voor één van de vakken Nederlandse taal en literatuur, Engelse taal en literatuur en voor zover van toepassing wiskunde A, wiskunde B of wiskunde C als eindcijfer 5 of hoger heeft behaald en hij voor het andere vak of andere hier genoemde vakken als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
 - c hij onverminderd onderdeel b:
 - i voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of hoger en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
 - ii voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - iii voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt; of
 - iv voor een van de vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor een van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers ten minste 6,0 bedraagt;
 - v hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het tweede lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald; en
 - vi hij voor het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald.
- 2 Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, wordt het gemiddelde van de eindcijfers van ten minste de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van een vak, voor zover voor deze onderdelen een eindcijfer is bepaald: maatschappijleer, culturele en kunstzinnige vorming en het profielwerkstuk. Het bevoegd gezag kan daaraan toevoegen:

- a literatuur, als onderdeel van alle afzonderlijke moderne talen, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag daartoe niet besluit, literatuur voor de bepaling van de eindcijfers een onderdeel is van het schoolexamen van die taal en literatuur;
 - b algemene natuurwetenschappen in vwo en havo;
 - c bij bijzondere scholen: godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, met dien verstande dat indien het bevoegd gezag hiertoe niet besluit, godsdienst of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs geen onderdeel is van het eindexamen, tenzij Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend met toepassing van artikel 3.1, eerste lid, onderdeel c, artikel 3.2, eerste lid, onderdeel c, of artikel 3.3, eerste lid, onderdeel c.
- 3 Indien het bevoegd gezag toepassing geeft aan het tweede lid, tweede volzin, wordt in het examenreglement vermeld welk onderdeel of welke onderdelen zijn toegevoegd voor de bepaling van het eindcijfer, bedoeld in dat lid.
- 4 De directeur/rector bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het tweede lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
- 5 Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur/rector deze schriftelijk aan de examenkandidaat bekend, onder mededeling van het recht van 12 herkansing, bedoeld in artikel 3.38. Indien de examenkandidaat geen herexamen doet is deze uitslag de definitieve uitslag.

Artikel 14 Slaag-zakregeling vmbo

MSA

- 1 De examenkandidaat die het eindexamen vmbo in een leerweg heeft afgelegd, is geslaagd indien:
- a het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is;
 - b hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 5 of hoger heeft behaald;
 - c hij onverminderd onderdeel b:
 - i voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of hoger en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
 - ii voor een van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger waarvan ten minste een 7 of hoger heeft behaald; of
 - iii voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of hoger waarvan ten minste een 7 of hoger heeft behaald;
 - d hij voor geen van de onderdelen, genoemd in het derde of vierde lid, lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;

- e hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken inclusief culturele en kunstzinnige vorming de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald; en
 - f als het gaat om een eindexamen vmbo gemengde of theoretische leerweg: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie “voldoende” of “goed” heeft behaald.
- 2 Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo theoretische leerweg het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen vmbo gemengde leerweg bij de uitslagbepaling betrokken als deze vakken samen ten minste een volledig beroepsgericht programma als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, onderdeel d, vormen. In dat geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.
 - 3 Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg en kaderberoepsgerichte leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van een vak.
 - 4 Bij de uitslagbepaling volgens het eerste lid, onderdeel c, wordt bij het eindexamen vmbo gemengde leerweg het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van een vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
 - 5 De directeur/rector bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het derde en vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
 - 6 In afwijking van het eerste lid is de examenkandidaat die het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leer-werktraject als bedoeld in artikel 2.103 van de wet geslaagd indien:
 - a hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
 - b hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald; en
 - c hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of hoger heeft behaald.
 Indien de vakken waarin examen is afgelegd, samen het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg vormen, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.
 - 7 Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur/rector deze schriftelijk aan de examenkandidaat bekend, onder mededeling van het recht van herkansing, bedoeld in artikel 3.38. Indien de examenkandidaat geen herexamen doet is deze uitslag de definitieve uitslag.

Artikel 15 Judicium cum laude

MSA

- 1 Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen vwo met toekenning van het judicium cum laude indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel; en

- ii het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b ten minste het eindcijfer 7 of ten minste de kwalificatie “voldoende” voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 12.
- 2 Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen havo met toekenning van het *judicium cum laude* indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i de vakken in het gemeenschappelijke deel van het profiel, het combinatiecijfer en de vakken van het profieldeel; en
 - ii het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie “voldoende” voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 12.
- 3 Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo theoretische leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel; en
 - ii het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
 - b ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie “voldoende” voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 13.
- 4 Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg of kaderberoepsgerichte leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:
 - i de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel; en
 - ii het eindcijfer, bedoeld in artikel 13, derde lid.
 - b ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie “voldoende” voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 13.
- 5 Een examenkandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo gemengde leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien de eindexamenuitslag voldoet aan de volgende voorschriften:
 - a ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
 - i de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel; en
 - ii het algemene vak uit het vrije deel of het eindcijfer, bedoeld in artikel 13, derde lid; en
 - b ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie “voldoende” voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 13.

Hoofdstuk 8 Maatwerk

Artikel 16 Maatwerk

MSA

- 1 In het schooleigen examenreglement is bepaald op welke wijze en in welke gevallen (binnen de wettelijke kaders) een kandidaat aanspraak kan maken op ontheffing.
- 2 In het schooleigen examenreglement is bepaald welke kandidaten in welke gevallen recht hebben op vrijstelling en op welke wijze in die gevallen de uitslag wordt bepaald.
- 3 Het schooleigen examenreglement regelt de wijze waarop leerlingen die tussentijds instromen of tussentijds van schoolsoort veranderen alsnog voldoen aan de exameneisen van het PTA dat behoort bij de toepasselijke schoolsoort.
- 4 De wijze waarop leerlingen die na een bepaald leerjaar van schoolsoort veranderen alsnog voldoen aan de exameneisen die de school in het PTA dat behoort bij de toepasselijke schoolsoort heeft gesteld is vastgelegd in het schooleigen examenreglement. Omdat leerlingen beoordeeld moeten worden volgens de exameneisen die voor de betreffende schoolsoort gelden, is het eenvoudigweg omrekenen van behaalde schoolexamenresultaten niet toegestaan.
- 5 Het schooleigen examenreglement regelt de wijze waarop voor leerlingen die versnellen via een maatwerk-PTA eisen worden gesteld om te voldoen aan het examenprogramma dat de school voor de toepasselijke schoolsoort heeft gesteld.

Hoofdstuk 9 Slotbepalingen

Artikel 17 Overgangsbepaling schoolexamen rekenen

MSA

- 1 Het eindexamen vmbo en havo omvat een schoolexamen rekenen voor kandidaten die geen examen afleggen in het vak wiskunde. Het overgangsrecht wordt beschreven in artikel 12.45 van de WVO 2020 en artikel 10.3 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Artikel 18 Slotbepaling

MSA

- 1 In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet en niet is gedelegeerd aan een schooleigen examenreglement, beslist de bestuurder. In voorkomende gevallen is overleg met of melding aan de inspectie verplicht.